

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate la 22 decembrie 2021 și la 18 ianuarie 2022 de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2021 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Lebeda Evghenii XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 06.05.2020 – 02.03.2021.

Instanța de apel: 23.03.2021 – 12.10.2021.

Instanța de recurs: 03.01.2022 – 16.03.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Lebeda Evghenii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 264 alin. (4) și 266 Cod penal și în baza acestor Legi i-au fost aplicate pedepse: în baza art. 264 alin. (4) Cod penal – 3 (trei) ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și în baza art. 266 Cod penal – 6 (șase) luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate s-a stabilește lui Lebeda Evghenii pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90¹ Cod penal, prima parte a pedepsei – 1 (un) an și 8 (opt) luni, s-a dispus de executat în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei – 1 (un) an și 8 (opt) luni de suspendat condiționat pe același termen de probă, obligându-l pe Lebeda Evghenii să nu-și schimbe domiciliul fără

consimțământul organului competent și să nu frecventeze localurile de agrement.

S-a încasat de la Lebeda Evghenii în beneficiul Statului suma de 320 (trei sute douăzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Lebeda Evghenii, la 11.02.2020, aproximativ la orele 00:20 min., fiind la volanul autovehiculului de model „BMW 525” cu n/î xxx xxx, deplasându-se pe bd. Dacia mun. Chișinău, din direcția str. Ciuflea spre bd. Traian, acționând contrar prevederilor pct.14, lit.a) din Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13.05.2009, care prevede că “Conducătorului de vehicul ii este interzis ... să conducă vehiculul in stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența, preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, pct. 45 sub pct. 1) lit. a), b), d) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13.05.2009, care stipulează: „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția: b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) condițiile rutiere” și sub pct. 2) al aceluiași pct., care prevede că ..În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, în apropierea de imobilul nr.2, a comis tamponarea pietonului Vlas Constantin, care se deplasa în afara trecerii pentru pietoni, de la dreapta spre stânga conform direcției de deplasare a autovehiculului.*

Prin urmare, în rezultatul accidentului rutier, conform Raportului de expertiză judiciară nr.202002D0416 din 04.03.20, pietonului Vlas Constantin i-au fost cauzate vătămări corporale manifestate prin: fractura deschisă a ambelor oase gambei stângi cu deplasare, fractura închisă a ambelor oase a gambei drepte, fractura complexului orbito-zigomatic pe stânga, plagă contuză în regiunea occipitală, fractura peretelui anterior și posterior os maxilar pe stânga, fractura peretelui postero-lateral orbitei stângi, fractura apofizei temporale os zigomatic, hemosinusită maxilar pe stânga, contuzie pulmonară bilateral manifestată prin hemoragie intrapulmonară bilateral cu accent spre stânga, pneumotorace minimal bilateral, echimoze ale scrotului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțelor indicate, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Tot el, acționând contrar prevederilor pct.12 sub pct.12 sub pct.1) lit. a), b), c), g) din Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului

Republicii Moldova nr.357 din 13.05.2009, care stipulează: "Conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat: a) să oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) litera a) sau subpunctul 2) din prezentul Regulament; b) să nu schimbe poziția, vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier, cu excepția cazurilor prevăzute în subpunctul 1) literele c) și d) din prezentul punct; c) să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului; g) să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea polițiștilor", după producerea accidentului rutier faptei prejudiciabile comise a părăsit locul, a continuat deplasarea, fără a-i acorda persoanei vătămate ajutor medical.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Lebedea Evghenii a comis infracțiunile prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, după semnele calificative - *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, acțiunea săvârșită în stare de ebrietate și de art. 266 Cod penal, după semnele calificative - părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Lebedea Evghenii să-i fie aplicată integral suspendarea condiționată a executării pedepsei, în temeiul prevederilor art. 90 Cod penal.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- sentința este nefondată sub aspectul individualizării pedepsei aplicate în privința lui Lebedea Evghenii, fiindu-i stabilită o sancțiune prea aspră în coraport cu circumstanțele cauzei;

- instanța de fond nu a acordat o eficiență deplină criteriilor generale și speciale de individualizare a pedepsei, prin prisma prevederilor articolelor 7, 61, 75, 76, 78, 90 Cod penal, numindu-i inculpatului o pedeapsă inechitabilă, disproporționată faptei săvârșite de către acesta, fără a lua în calcul

circumstanțele concrete ale cauzei;

- în sentința pronunțată nu sunt definite cu claritate criteriile care au determinat atât stabilirea cuantumului și duratei închisorii, cât și aspectele de executare a pedepsei deja aplicate și anume - dispunerea executării reale a unei părți din pedeapsa cu închisoare;

- în speță au fost stabilite mai multe circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptelor săvârșite de către Lebeda Evghenii și a consecințelor ei: inculpatul a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunilor incriminate și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, se căiește sincer de fapta săvârșită și a conștientizat efectele prejudiciabile ale acțiunilor sale, anterior nu a fost judecat, are loc permanent de trai, este căsătorit și are la întreținere 5 persoane, dintre care 3 copii minori, duce un mod ordonat de viață și se caracterizează printr-o conduită non-violentă, fapt confirmat prin caracteristicile anexate la materialele cauzei, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, este angajat în câmpul muncii, manifestându-se ca un lucrător disciplinat și sânguincios, potrivit caracteristicilor eliberate atât de la fostul, cât și actualul loc de muncă. De asemenea, s-a menționat că, conștientizând efectul prejudiciabil al acțiunilor sale, Lebeda Evghenii a recuperat părții vătămate Vlas Constantin cheltuielile suportate de către acesta pentru tratament și recuperare în sumă de 60 000 lei (chiar și în condițiile în care nu a fost înaintată acțiune civilă), ultima consemnând în cadrul ședinței de judecată că l-a iertat și solicită să fie pedepsit conform legii, dar fără ca în privința lui să fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate;

- inculpatul din start a manifestat o atitudine sinceră, cooperantă cu organul de urmărire penală și a dat depoziții veridice despre circumstanțele cauzei, nu a întreprins măsuri de a perturba desfășurarea normală a urmăririi penale, denotă fără echivoc că infracțiunile comise de Lebeda Evghenii sunt un incident în viața acestuia, ultimul fiind o persoană lipsită de pericolozitate și aptă de a se integra în societate în spiritul respectării normelor legale fără a se afla în detenție;

- chiar dacă acțiunile inculpatului au fost încadrate și în baza art. 266 Cod penal — părăsirea locului accidentului rutier, Lebeda Evghenii a declarat în cadrul ședinței că nu sa oprit imediat după tamponare din cauza șocului și stresului produs, însă, imediat ce și-a dat seama că a tamponat o persoană, s-a întors în decurs de 10 minute la locul impactului și s-a denunțat benevol angajaților poliției;

- constatarea unui cumul de circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii în privința inculpatului, permit reducerea, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, a pedepsei principale până la minimul pedepsei cu

închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod, adică pedeapsa minimă de 2 ani și 8 luni închisoare prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal și pedeapsa minimă de 3 luni închisoare prevăzută de art. 266 Cod penal (în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală), circumstanță ignorată de către instanța de fond;

- instanța nu a elucidat nici un argument explicit care ar face imposibilă suspendarea condiționată integrală a executării pedepsei în condițiile art. 90 Cod penal în privința lui Lebeda Evghenii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2021 a fost respins ca nefondat, apelul avocatului Bodean Ina în numele inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul Lebeda Evghenii a comis anume infracțiunea imputată.

Instanța de apel a constatat cu certitudine că Lebeda Evghenii a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, acțiunea săvârșită în stare de ebrietate și prevăzută de art.266 Cod penal, după semnele calificative părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal.*

Instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată în partea individualizării pedepsei penale și a lipsit temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Codul de procedură penală.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel s-a condus de prevederile articolelor 7, 61, 75-78 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Contrar alegațiilor părții apărării, instanța a considerat că, prima instanță, la stabilirea pedepsei, a ținut cont că Lebeda Evghenii a comis infracțiuni care fac parte din categoria celor ușoare și grave, nu a fost condamnat, a recunoscut vinovăția integral în faptele incriminate, sincer s-a căit în cele săvârșite, înaintând o cerere în temeiul art. 364¹ Cod de procedură

penală, este căsătorit, la întreținere are un tată pensionar, soția și trei copii minori, angajat la "Slavena Lux" SRL în calitate de expeditor, anterior necondamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează în plan satisfăcător conform caracteristicilor eliberate de către directorul AP "Triart Design" SRL, Ion Cernogal și HR manager "Slavena Lux" SRL, Oxana Popa, a transmis părții vătămate 60 000 lei cheltuieli pentru tratamentul medical, însă s-a luat în considerație că inculpatul este recunoscut vinovat de comiterea unei fapte ce prezintă un pericol cu grad avansat, din domeniul securității circulației și a exploatarei mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice și s-a pus în pericol viața și sănătatea pietonului Vlas Constantin, căruia i-au fost cauzate vătămări corporale grave.

Instanța de apel a invocat faptul că pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiate și lipsite de suport probator criticile invocate de avocat împotriva concluziilor primei instanțe referitor la individualizarea pedepsei stabilite ultimului, ca fiind individualizată greșit, or din materialele cauzei, instanța de apel a stabilit contrariul celor invocate de apărare.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond, prin prisma ansamblului de împrejurări ale speței, a ajuns la concluzia corectă precum că corectarea și reeducarea lui Lebeda Evghenii este posibilă prin aplicarea pedepsei închisorii, în limitele prevăzute la art.264 alin. (4) Cod penal și art.266 Cod penal, cu aplicarea prevederilor 364¹ Cod de procedură penală, cu izolarea lui de societate, stabilind întemeiat că pedeapsa non-privativă de libertate, în privința inculpatului nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin.

S-a conchis că, prima instanță corect și întemeiat i-a aplicat inculpatului, potrivit prevederilor art.364¹ Codul de procedură penală, pedeapsa sub minimul sancțiunilor prevăzute - în baza art.264 alin. (4) Cod penal - 3 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și în baza art.266 Cod penal - 6 luni închisoare, iar în baza art.84 alin.(1) Cod penal - 3 ani și 4 luni închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, care este una echitabilă, fiind numită cu respectarea strictă a prevederilor legislației în vigoare și careva temei de a interveni în sentință, inclusiv, din oficiu lipsesc.

Instanța de apel a statuat că, pedeapsa stabilită de către instanța de fond cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, suspendând parțial executarea

pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale.

S-a menționat în decizie că, inculpatul Lebeda Evghenii, deși a recunoscut vina și s-a căit sincer, prezintă un pericol cu grad avansat pentru societate, în circumstanțele în care, prin acțiunile sale intenționate a pus în pericol viața și sănătatea cetățenilor, astfel încât, solicitarea apărătorului de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, a fost considerată lipsită de temei, nu s-a regăsit în circumstanțele cauzei și în personalitatea inculpatului.

S-a indicat că, solicitarea avocatului privind aplicarea integral a suspendării condiționate a executării pedepsei nu poate fi reținută, or careva temeiuri în acest sens nu au fost identificate, în viziunea Colegiului solicitarea dată fiind una inequitabilă și disproporțională.

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond a numit o pedeapsă corectă și echitabilă în privința lui Lebeda Evghenii, care va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială, va corecta condamnatul și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane, motiv pentru care, analizând temeiurile nominalizate în raport cu motivele invocate în apelul declarat, instanța de apel a constatat că acesta nu își găsește confirmare la judecarea apelului, neexistând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei or, nu se atestă nici o premisă pentru a aplica față de Lebeda Evghenii o altă pedeapsă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, depuse:

- la 22 decembrie 2021, prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea parțială a sentinței și a deciziei, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acestuia să-i fie aplicată integral suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul prevederilor art. 90 Cod penal;

- la 18 ianuarie 2022, prin care solicită admiterea recursurilor, casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepse, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea inculpatului privind aplicarea în privința sa a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal în privința acestuia, pe capătul de acuzare în baza art. 266 Cod penal, în legătură cu intervenirea amnistiei și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal pe capătul de acuzare în baza art. 264 alin. (4) Cod penal.

5.1 În motivarea recursului depus la 22 decembrie 2021, avocatul Bodean

Ina, menționând aceleași argumente ca și în apelul depus anterior, suplimentar invocă că:

- instanțele inferioare nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept și nu și-au motivat soluția de individualizare a pedepsei sub aspectul executării acesteia în privința inculpatului;

- este neclară și ambiguă concluzia instanței de apel, potrivit căreia: *„Colegiul penal reține că, în speță, a fost comisă o infracțiune ușoară și gravă, nefiind identificate careva circumstanțe agravante care ar mări esențial gravitatea vinovăției inculpatului și nu ar justifica aplicarea prevederilor art.90 Codul penal. Prin urmare, instanța de apel, analizând aceste fapte, constată că numirea unei sancțiuni privative de libertate (sub forma suspendării parțiale a executării pedepsei) va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.”;*

- inculpatul a solicitat suspendarea condiționată integrală a executării pedepsei pentru a putea lucra și a acorda în continuare sprijin financiar părții vătămate până la recuperarea definitivă a ultimei, deoarece plasarea sa în detenție îl va lipsi de această posibilitate;

- instanța de apel a însușit totalmente concluziile instanței de fond, fără a combate argumentele invocate de apărare întru motivarea posibilității de revizuire a pedepsei aplicate, ceea ce se consideră o eroare gravă admisă de instanța de apel.

5.2 În recursul depus la 18 ianuarie 2022, avocatul Bodean Ina menționează că inculpatul întrunește toate cerințele prevăzute de art. 2, alin. (1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nu cade sub incidența restricțiilor stabilite în art. 6 din Legea menționată și în speță există circumstanțe care exclud și condiționează tragerea la răspundere penală a acestuia pe învinuirea înaintată în baza art. 266 Cod penal, potrivit prevederilor articolelor 391 alin. (1) oct. 6), 285 alin. (2), 275 pct. 4) Cod de procedură penală.

La recursul declarat la 18 ianuarie 2022, a fost anexată și cererea inculpatului Lebeda Evghenii prin care solicită să fie aplicate în privința sa prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

7.1 Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului la 22 decembrie 2021

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Din conținutul recursului declarat la 22 decembrie 2021, se atestă că recurentul invocă temeiurile pentru casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, referindu-se la situațiile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal, analizând decizia instanței de apel în raport cu argumentele din recurs, constată că aceste erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

În acest sens, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 7 alin. (1) Cod penal, *la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.*

Conform art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.*

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Potrivit sentinței, Lebeda Evghenii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 264 alin. (4) și 266 Cod penal și în baza acestor Legi, i-a fost aplicată pedeapsa închisori pe temenele de 3

ani și, respectiv 6 luni; în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar în temeiul art. 90¹ Cod penal, prima parte a pedepsei – 1 (unul) an și 8 (opt) luni, s-a dispus de a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei – 1 (un) an și 8 (opt) luni de a fi suspendată condiționat pe același termen de probă. Soluția a fost menținută de către instanța de apel.

Analizând argumentele expuse în recurs, în raport cu decizia contestată și conducându-se de prevederile legale în vigoare, Colegiul penal constată că instanțele de fond au examinat prezenta cauză penală fără careva abateri de la normele de procedură și corect au individualizat pedeapsa aplicată inculpatului Lebeda Evghenii, decizia adoptată fiind legală, întemeiată și argumentată și instanța s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia acesteia cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Totodată, Colegiul penal atestă că la menținerea soluției primei instanțe, instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă, legală și pe deplin motivată, ce corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Colegiul penal atestă că și asupra altor argumente invocate instanța de apel s-a expus, rezolvând astfel fondul apelului avocatului, iar la caz nu se atestă incidența pct. 6 a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele din recurs, precum că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept și nu și-au motivat soluția de individualizare a pedepsei, deoarece instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Mai mult, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea în esență sunt identice celor din cererea de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus, complet, argumentat și motivat legal.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la *pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, *art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca*

impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă sau a circumstanțelor cauzei, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Colegiul penal atestă că instanța de apel a motivat suficient soluția sa, ținând cont de circumstanțele concrete ale cauzei, și anume: gravitatea infracțiunilor săvârșite, faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, anterior nu a fost condamnat, este angajat în câmpul muncii, de la locurile de muncă se caracterizează satisfăcător, este căsătorit, are persoane la întreținere, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, care corect au permis instanțelor inferioare de a concluziona raționalitatea dispunerii suspendării parțiale a executării pedepsei cu închisoare.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar declarat la 22 decembrie 2021 este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul ordinar declarat de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului la 22 decembrie 2021 urmează a fi declarat inadmisibil.

7.2 Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului la 18 ianuarie 2022

Potrivit art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului se constată că, decizia atacată a fost pronunțată integral la *30 noiembrie 2021*, ședință despre care avocatul inculpatului Bodean Ina a cunoscut, fiindu-i cunoscută și soluția pe caz.

În continuare, Colegiul penal menționează că, avocatul Bodean Ina în numele inculpatului a depus cerere de completare a recursului la data de *18 ianuarie 2022*, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei Curții Supreme de Justiție, cererea fiind înregistrată cu nr. de intrare 238 (f.d. 124, Vol. II).

Așadar, Colegiul penal specifică că, în cauza deferită judecării, termenul de atac, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de *01 decembrie 2021*, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de *31 decembrie 2021*.

Prin urmare, recursul avocatului Bodean Ina depus în numele inculpatului la 18 ianuarie 2022 nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Articolul 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul penal menționează că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de

introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul Penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019* (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Prin urmare, odată ce este depus peste termen, recursul ordinar declarat de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului la 18 ianuarie 2022 urmează a fi declarat inadmisibil.

Cu referire la cererea inculpatului Lebeda Evghenii de aplicare a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Colegiul penal ține să menționeze următoarele.

Potrivit prevederilor art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, fiind enumerate 16 temeuri de recurs, iar potrivit alin. (2) temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Colegiul penal atestă, că la momentul pronunțării deciziei la data de 12 octombrie 2021 în privința lui Lebeda Evghenii, instanța de apel a examinat apelul avocatului Bodean Ina, care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată integral suspendarea condiționată a pedepsei, apel care a fost susținut de către Lebeda Evghenii.

În recursul depus, avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată lui Lebeda Evghenii, iar Colegiul penal, după cum este indicat supra, nu a constatat careva erori la judecarea cauzei.

Astfel, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel n-a comis careva erori de drept, care ar duce la casarea deciziei pronunțate în speță, mai mult aplicarea Legii sus-menționate nu a

constituit obiect de examinare în instanța de apel, a cărei decizie este definitivă și executorie.

În aceste condiții, Colegiul penal consideră că aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021 în această speță nu poate avea loc la etapa recursului ordinar, urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 469-472 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la 22 decembrie 2021 de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Lebeda Evghenii XXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la 18 ianuarie 2022 de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Lebeda Evghenii XXXXX*, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **12 mai 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie